

YHTEISTOIMINTASOPIMUS YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON, YMPÄRISTÖN-SUOJELUN JA RAKENNUSVALVONNAN YHTEISTYÖSTÄ

1. Sopimuksen osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat Viitasaaren kaupunki, josta jäljempänä käytetään nimitystä vastuukunta sekä Saarijärven kaupunki, Pihtiputaan, Karstulan, Kinnulan, Kyyjärven, Kannonkosken ja Kivijärven kunnat, joista jäljempänä käytetään nimitystä sopimuskuunta. Tässä sopimuksessa mainittuja kuntia nimitetään yhteisesti myös sopijakunniksi.

2. Sopimuksen tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on sopia ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonnan ja eläinlääkinnän) järjestämisestä Saarijärven - Viitasaaren seutukunnan kaikkien yhteistoiminta-alueen kuntien (8 kuntaa) sekä lisäksi ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan järjestämisestä Viitasaaren kaupungin, Pihtiputaan, Kinnulan, Kyyjärven, Kannonkosken ja Kivijärven kuntien osalta (6 kuntaa). Sopijapuolet sitoutuvat noudattamaan yhteistoiminta-alueen toiminnassa seuraavia tavoitteita:

- kaikki sopijakunnat järjestävät tällä sopimuksella ympäristöterveydenhuollon palvelut alueellaan sen mukaan, mitä ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetussa laissa (410/2009) säädetään.
- ympäristöterveydenhuollosta säädetään terveydensuojelulaissa (763/1994), elintarvikelaissa (23/2006), kemikaalilaissa (744/1989), tupakkalaissa (693/1976) ja eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009) sekä vesihuoltolaissa (119/2001) ja eläinsuojelulaissa (247/1996), mitä kunnan tehtäviin kuuluu ja lääkelain (22/2006) mukaisten nikotiinivalmisteiden myynnin valvonta. Lisäksi tehtäviin kuuluvat valtioneuvoston asetusten (664/2006 ja 665/2006) kunnan ympäristöterveydenhuollon valvontaohjelman ja -suunnitelman edellyttämät tehtävät. Toimialueeseen kuuluu myös eläinlääkintätehtävien järjestäminen ja siihen kuuluvat viranomaistehtävät voimassa olevien lakien mukaan.
- toiminta organisoidaan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueista (410/2009) annetun lain ja valtioneuvoston 30.10.2003 ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä antaman periaatepäätöksen ja myöhemmin tehtyjen täydennysten mukaisesti.
- Viitasaaren kaupungin, Pihtiputaan, Kinnulan, Kyyjärven, Kannonkosken ja Kivijärven kuntien osalta sopimuksen piiriin kuuluu edellä mainittujen tehtävien lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaiset lupa- ja valvontatehtävät sekä muut kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määritellyt tehtävät sekä ympäristönsuojelulain (86/2000), vesilain (264/1961), jätelain (1072/1993), maa-aineslain (555/1981), ulkoilulain (606/1975), vesiliikennelain (463/1996) ja maastoliikennelain (1710/1995) mukaiset lupa- ja valvontatehtävät sekä muut kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle määritellyt tehtävät.
- rakennettavan toimivan organisaation lisäksi kiinnitetään huomiota toimintojen tehostamiseen, henkilö- ja talousresurssien arviointiin sekä sähköisten työmenetelmien kehittämiseen.
- vaikutetaan edistävästi kuntalaisten viihtyvyyteen, terveyteen ja turvallisuuteen ympäristöön vaikuttavin menetelmin.

- edistetään eläinten hyvinvointia ja eläinsuojelua
- kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet turvataan
- turvataan alueella palvelujen saatavuus ja laatu

Hyväksyessään tämän sopimuksen sopijakunnat sitoutuvat irtisanomaan voimassa olevat sopimukset ympäristöterveydenhuollon palvelujen osalta sekä Viitasaaren kaupungin, Pihtiputaan, Kinnulan, Kyyjärven, Kannonkosken ja Kivijärven kuntien osalta voimassa olevat sopimukset rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun palvelujen osalta. Palvelutoiminta siirtyy tällä sopimuksella yhteistoiminta-alueen vastuulle.

Tämä on kuntalain 52 §:n 2 momentin tarkoittama yhteistoimintasopimus.

3. Hallinto ja päätöksenteko

Yhteistoiminnan järjestämisestä ja hallinnosta vastaa Viitasaaren kaupunki.

Yhteistoimintasopimuksella muodostetaan Viitasaaren kaupungin keskushallinnon alaisuuteen ympäristöhallinnon toimiala. Yhteistoiminta-alue ja toimiala on nimeltään Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimi.

Ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan yhteistoiminnan järjestämistä varten perustetaan yhteiseksi toimielimeksi kuntalain 51 §:n mukainen lautakunta.

Lautakunta toimii Viitasaaren kaupungin organisaatiossa.

Lautakunnan asettaa Viitasaaren kaupunginvaltuusto toimikaudekseen.

Lautakunnassa on 12 jäsentä.

Sopijakuntien valtuustot nimeävät lautakuntaan jäseniä ja henkilökohtaisia varajäseniä seuraavasti: Saarijärven kaupunki 2, Viitasaaren kaupunki 2, Pihtiputaan kunta 2, Karstulan kunta 2 sekä Kinnulan, Kyyjärven, Kannonkosken ja Kivijärven kunnat kukin yhden jäsenen.

Lautakunnan nimeksi tulee Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

Ympäristönsuojelua koskevien asioiden käsittelyssä oikeus päätöksentekoon on vain niiden sopijakuntien edustajilla, jotka ovat mukana tässä yhteistoimintasopimuksessa ympäristönsuojelun osalta ja rakennusvalvontaa koskevien asioiden käsittelyssä oikeus päätöksentekoon on vain niiden sopijakuntien edustajilla, jotka ovat mukana tässä yhteistoimintasopimuksessa rakennusvalvonnan osalta.

Lautakunnan puheenjohtaja valitaan valtuustokausittain vastuukunnan valtuutetuista ja varapuheenjohtaja vuorotellen niistä sopimuskunnista, jotka ovat mukana yhteistoimintasopimuksessa ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan osalta. Varapuheenjohtajakunta vaihtuu aakkosjärjestyksen mukaisesti. V. 2017 alkavalla valtuustokaudella varapuheenjohtajana toimii Kannonkosken kunta.

Lautakunnan esittelijänä ja johtavana viranhaltijana toimii ympäristötoimen toimialajohtaja. Viitasaaren kaupunginhallitus valitsee ympäristötoimen toimialajohtajan.

Lautakunnan tehtävistä ja kokousjärjestelyistä määrätään tarkemmin toimialan toimintasäännössä ja vastuukunnan hallintosäännössä. Sopijakunnat muuttavat hallintosääntöjään siten, että niissä annetaan sopimuksen mukaiset tehtävät vastuukunnalle ja niiltä osin noudatetaan vastuukunnan hallintosääntöä.

4. Otto-oikeus

Vastuukunnalla ei ole otto-oikeutta yhteiselle lautakunnalle siirrettyihin asioihin.

5. Henkilöstö

Henkilöstö siirtyy työsopimuslain 1 luvun 10 §:n ja kunnallisen viranhaltijalain 25 §:n liikkeen luovutusta koskevien määräysten mukaisesti Viitasaaren kaupungin palvelukseen sopimuksessa mainittuna päivänä.

Henkilöstön siirtyminen liikkeen luovutuksen periaatteella vastuukunnan palvelukseen edellyttää siirtyvän henkilöstön kanssa käytäviä kunnallisen yhteistoimintalain mukaisia yhteistoimintaneuvotteluja. Liikkeen luovutuksen yhteydessä henkilöstö siirtyy luovutuksen saajan palvelukseen ja heidän palvelusuhteensa ehdot pysyvät samoina työnantajan vaihtumisesta huolimatta.

Viitasaaren kaupungin organisaatioon perustetaan tarvittavat uudet virat ja todetaan siirretyt työsuhteet ennen yhteistoiminnan aloittamista. Luovuttavat kunnat lakkauttavat uuteen organisaatioon siirtyneiden henkilöiden virat ja toimet vasta siirtymisen jälkeen.

Viitasaaren kaupunki ei saa irtisanoa yhteistoimintasopimuksen perusteella palvelukseensa siirrettyjä viranhaltijoita tai työntekijöitä, eikä näissä tehtävissä sen palveluksessa jo olevia työntekijöitä tai viranhaltijoita työsopimuslain tai kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tarkoitetuilla taloudellisilla tai tuotannollisilla irtisanomisperusteilla kolmen vuoden aikana henkilöstön siirtämisestä uuden työnantajan palvelukseen. Työntekijä tai viranhaltija voidaan kuitenkin irtisanoa, mikäli hän kieltäytyy vastaanottamasta työnantajan hänelle tarjoamaa työsopimuslain 7 luvun 4 §:n tai kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 37 §:n mukaista uutta tehtävää tai virkaa.

Yhteistoiminta-alueen henkilöstölle järjestetään tarvittavat toimitilat tarkoituksen mukaisella tavalla.

Henkilöstön jäädessä varhaiseläkemenoperusteisen maksun piiriin kuuluvalla eläkkeelle Kevan perimä maksu sisällytetään yhteistoiminta-alueen kustannuksiin. Henkilöstön jäädessä varhaiseläkemenoperusteisen maksun piiriin kuuluvalla eläkkeelle Kevan kunnilta perimä maksu jakautuu automaattisesti Kevan valtuuskunnan päätöksen mukaisesti kuntien kesken. Kevan vastuukunnalta perimä varhemaksu tästä toiminnosta sisällytetään yhteistoiminta-alueen kustannuksiin siltä osin, kun varhemaksun perusteena (ns. tulevan ajan perusteena) olevat ansiot on maksettu yhteistoiminnan alun jälkeen (tämä koskee vain vastuukunnan palveluksessa jo ennen yhteistyön alkamista olleita työntekijöitä, heistähän maksu tulee ensimmäiset viisi vuotta osin perustumaan aikaan ennen yhteistyötä, jota ei siis saa jakaa yhteistoiminnan kuluksi. Muualta vastuukunnan palvelukseen siirtyneiden henkilöiden maksun saa jakaa yhteistoiminnan kuluksi aina kun nämä henkilöt näkyvät vastuukunnan Kevalta saamassa varhemaksun henkilöluettelossa). Muut kuin sopijakuntien maksuosuuksina saatavat toimintatuotot vähennetään jaettavista kustannuksista.

Kevan vastuukunnalta laskuttama tässä sopimuksessa tarkoitettu perimä eläkemenoperusteinen maksu, (joka siis perustuu ennen vuotta 2005 tehtyyn työhön), ei kuulu kuntien kesken jaettaviin kustannuksiin.

Mikäli yhteistyösopimus irtisanotaan, henkilöstö siirretään liikkeenluovutusta koskevien määräysten mukaisesti vastaavia tehtäviä sillä hetkellä hoitavalle peruskunnalle tai vastaavia tehtäviä sillä hetkellä hoitavalle toiselle organisaatiolle.

6. Taloudenohjaus, rahoitus, tuotantovälineiden siirto ja vuokraus sekä tietoturva

6.1. Talousarvio ja -suunnitelma

Ympäristötoimen talousarvio ja -suunnitelma valmistellaan toimialan käyttösuunnitelman pohjalta. Talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta vastaa toimialajohtaja.

Lautakunta tekee vastuukunnan päättämässä määräajassa esityksen yhteistoiminnan seuraavan kalenterivuoden talousarvioksi sekä taloussuunnitelmaksi kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Esityksessä on erikseen käyttötalous- ja investointiosa.

Jaettavat kustannukset koostuvat toimintakuluista sekä irtaimen käyttöomaisuuden poistoista.

Yhteistoiminnan talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa varataan sopimuskunnille tilaisuus esityksen tekemiseen yhteistoiminnan tavoitteista ja rahoituksesta.

Talousarvioluonnos lähetetään sopimuskunnille lausunnolle syyskuun loppuun mennessä. Samalla annetaan arvio sopijakuntien seuraavan vuoden maksuosuuksista. Tilinpäätös ja toimintakertomus toimitetaan sopimuskunnille, kun vastuukunnan kaupunginhallitus on allekirjoittanut tilinpäätöksen.

Talousarvion hyväksyy vastuukunnan valtuusto.

Talousarviossa huomioidaan yhteistoiminnan tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja osoitetaan rahoitustarpeen kattaminen sopimuskuntien maksuosuuksilla ja toiminnan tuloilla. Toiminnan tulot muodostuvat yhteisen toimielimen hyväksymien maksutaksojen mukaisista tuloista.

Yhteistoiminnan tehtävissä ja niiden rahoituksessa noudatetaan hyväksyttyä talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää vastuukunnan valtuusto.

Yhteinen toimielin (lautakunta) järjestää sopimuksen mukaisen toiminnan yhteistoiminta-alueella tehtäviä ohjaavan lainsäädännön mukaisesti huomioiden sopijakuntien toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

6.2. Maksuosuudet, niiden laskutus ja tulot

Sopimuskunnan maksuosuuden laskentaperusteena käytetään toimintavuoden toteutuneita kustannuksia. Toteutuneisiin kustannuksiin otetaan ulkoiset toimintamenot, suoriteperusteiseen laskutukseen perustuvat sisäiset menot sekä suunnitelman mukaiset poistot ja korko tuotantovälineisiin sitoutuneelle pääomalle.

Maksuosuutta määrittäessä toteutuneista kustannuksista vähennetään asiakasmaksut ja muut toimintatuotot.

Kuntakohtaisen laskutuksen jakoperusteena käytetään terveydensuojelun, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan osalta toimintavuotta edeltävän vuoden lopussa todettua kunnan asukaslukua. Eläinlääkinnän kustannusten jakoperusteena käytetään 30 % osuudella sopijakunnan asukaslukua ja 70 % osuudella sopijakunnan alueella olevien hyötyeläinten lukumäärää (mukaan lukien hevoset).

Maksuosuus jaksotetaan kuukausittain suoritettavaan ennakkomaksuun ja kahteen tasauserään. Ennakkomaksu lasketaan talousarvioon merkitystä maksuosuudesta. Tasauserä muodostuu to-

teutuneiden vuosikustannusten ja maksuusuusennakoiden erotuksesta. Maksuusuuden kuukausierää voidaan tarkistaa toimintavuoden aikana talousarviomuutokseen perustuen. Tarkistus tulee voimaan talousarviomuutosta seuraavan toisen kuukauden alusta lukien.

Maksuusuusennakot on suoritettava laskutuskuukauden 15. päivään mennessä. Tasauserät on suoritettava siten, että ensimmäinen tasaus suoritetaan toimintavuoden 30.6. mennessä ja toinen tasaus suoritetaan laskutusvuotta seuraavan vuoden 30.1. mennessä.

Maksuusuuden suorituksen viipymisestä peritään viivästyskorkolain mukainen korko.

Yksittäiseen sopijakuntaan kohdistuvasta ja kunnan vastuulle kuuluvasta, poikkeuksellisesta, häiriötilanteen (öljy-/kemikaalivahinko, pohjaveden saastuminen yms.) tavanomaista laajemmista vahingon selvittely- ja torjuntatoimista vastaa se kunta, johon häiriötilanne kohdistuu. Näitä kustannuksia ei kohdisteta suoraan yhteistoiminnan kuluiksi.

Yhteinen toimielin raportoi vastuu- ja sopimuskuntia talousarvion toteutumisesta toimintavuoden aikana 4 kuukauden välein ja tilinpäätöksen yhteydessä.

6.3. Maksutaksa

Yhteistoiminta-alueella noudatetaan toimiyksiköittäin yhteisiä, yhteisen toimielimen vahvistamaa maksutaksaa. Tulot kohdennetaan yksiköittäin toimialan tuloiksi.

6.4. Tuotantovälineet

Vastikkeeton luovutus

Yhteistoiminnan palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja ja liitteessä luetteloidut sopimuskuntien omistuksessa olevat laitteet ja kalusto siirtyvät vastikkeetta vastuukunnan hallintaan ja omistukseen käytettäväksi yhteistoiminnan palvelutuotannossa. Siirrettyjen tuotantovälineiden arvoa ei lisätä yhteistoiminnan tuotantovälineiden arvoon suunnitelmapoistoja laskettaessa.

Vastikkeellinen luovutus

Yhteistoiminnan palvelujen tuottamiseen tarkoitettuja ja liitteessä luetteloidut sopimuskuntien omistuksessa olevat laitteet ja kalusto siirtyvät vastuukunnan hallintaan ja omistukseen käytettäväksi yhteistoiminnan palvelutuotannossa.

Siirretyn omaisuuden kirjanpitoarvo (31.12.2012) merkitään yhteistoiminnan tuotantovälineiden poistonlaiseksi hankintamenoksi ja vastuukunnan ostovelaksi sopimuskunnille.

6.5. Ohjelmat, arkistot ja tietoturva

Vastuukunta vastaa tarvittavien ohjelmien ylläpidosta ja tietoturvasta.

Sopimuskunnat huolehtivat tietojärjestelmien, ohjelmien, lisenssien sekä käyttöoikeus- ja ylläpitosopimusten siirtämisestä vastuukunnan hallintaan.

Sopimuksen voimaan tullessa yhteistoiminta-alueella vireillä olevat ja sen jälkeen vireille tulevat asiat ja niihin liittyvät rekisteritiedot siirtyvät Viitasaaren kaupungin hallintaan.

7. Yhteistoimintasopimuksen muuttaminen

Tämän yhteistoimintasopimuksen muuttamisesta päätetään sopijakuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

8. Vahingonkorvausvastuu

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisessa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta sopijakunnat ovat vastuussa yhteisvastuullisesti asukasluvun ja kohdassa 6.2 esitettyllä jakoperusteella, ympäristötoimen yhteisestä budjetista.

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan kuntien välisin neuvotteluin. Jos yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiana Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa.

10. Muut sopimuksen ehdot

Sopimukseen voidaan liittää myöhemmin sopijakunnista myös muita toimintoja ja sopijakuntien ulkopuolelta uusia sopijapuolia. Ennen uusien toimintojen ja sopijapuolien hyväksymistä yhteistoiminta-alueeseen, asiasta päätetään sopijakuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä. Mikäli sopijakuntien kuntarakenne muuttuu, tarkastellaan sopimus uudelleen vastaamaan muutunutta tilannetta.

11. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi.

Sopimus tulee muiden sopijakuntien osalta voimaan, vaikka jokin sopimuskunta ei tätä sopimusta hyväksyisikään.

Sopijakunnalla on oikeus irtisanoa tämä yhteistoimintasopimus ilmoittamalla siitä kirjallisesti muille sopijakunnille vähintään kahta (2) vuotta aikaisemmin. Irtisanoutuminen tulee voimaan kalenterivuoden alusta.

Irtautumisselvityksestä ja sen taloudellista seuraamuksista sekä vahingonkorvausvastuista ja henkilökunnan asemasta sopii Viitasaaren kaupunginhallitus asiasta irtautuvan kunnan kanssa, kuultuaan asiassa ensin muita sopijakuntia.

12. Hyväksyminen

Sopimusta on laadittu yksi yhdenpitävä kappale jokaiselle sopimuksen osapuolelle.

Kannonkosken kunta

Karstulan kunta

Kinnulan kunta

Kivijärven kunta

Kyyjärven kunta

Pihtiputaan kunta

*Kunnanhallitus 18.9.2017 § 227
Kunnanvaltuusto 25.9.2017 § 86*

Saarijärven kaupunki

Viitasaaren kaupunki